

Dr. Beregnyei József

Önvédelem és kényszerítőeszköz alkalmazásának alapjai 1.

A követelménymodul megnevezése:
Rendészeti alapeladatok

A követelménymodul száma: 0725-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-021-50

ÖNVÉDELMI ÉS KÉNYSZERÍTŐ ESZKÖZÖK ALKALMAZÁSI TUDNIVALÓK 1.

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

A mai 18–25 év közötti fiatalok egy részét leginkább az viszi a fegyveres rendészeti pályára, mert tetszik nekik az egyenruha, a sajátos életforma, az intézkedések lehetősége-kötelezettsége, de az is amilyen fizikai követelményeket támasztanak az erre a pályára lépni szándékozókkal szemben. Nem minden jelentkezőt – de a többséget – megfogja az a fizikai –erőnléti állapot eléréséhez adott feltételek, melyeket a civil életben drága fitnessbérlet birtokában adódna lehetőség még akkor is, ha a szándék is jelen van. Az ilyen jellegű elvárás már a felvételi eljárás során is sokat nyom a latba. Sokan a felvételi eljárás menetében ezen a területen felmutatott paraméterek miatt nem kerülnek be a rendészeti szakközépiskolákba. Jogos az elvárás hisz erre a fizikai–erőnléti állapotra kell építeni az itt előírt önvédelmi fogásokat.

A testnevelésen belül az önvédelem – annak is bármilyen ága – az, ami nagyon felkelti a mai fiatalok egy részének érdeklődését. Az ilyen jellegű érdeklődés jól párosul a fegyveres rendészeti pálya ilyen jellegű elvárásaival, jó lehetőségeivel.

Mielőtt elkezdi a SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM feldolgozását, menjen át a TANULÁSIRÁNYÍTÓ bevezető részéhez!

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

<p>1949. évi XX. Tv. A MK Alkotmányáról szól az emberi(állampolgári) jogokról</p>	<p>Rendészeti jellegű intézkedések és kényszerítő eszközök a vonatkozó Szolgálati szabályzatok előírásai alapján;</p>
---	--

ÖNVÉDELMI ÉS KÉNYSZERÍTŐ ESZKÖZÖK ALKALMAZÁSI TUDNIVALÓK I.

54§(1) Élethez és emberi méltósághoz való jog	- testi kényszer
54§(2) Kínzás, kegyetlen, megalázó bánásmód, büntetés tilalma	- bilincs használata
55§(1) Szabadsághoz és személyi biztonsághoz való jog	- vegyi eszköz, elektromos sokkoló, rendőrbot, kardlap illetve más eszköz alkalmazása
58§(1) Szabad mozgáshoz, a tartózkodás szabad megválasztásához való jog	- szolgálati kutya és útzár alkalmazása
59§(1) A jó hírnévhez, a magánlakás, magántitok védelméhez fűződő jog	- lőfegyver használat
59§(2) Személyes adatok védelméhez való jog	- fokozott ellenőrzés (ruházat,- csomag,- jármű átvizsgálás)
62§(1) Békés gyülekezéshez való jog	- biztonsági intézkedések
63§(1) Az egyesüléshez való jog	- elfogás, előállítás
70/A§(1) A megkülönböztetés tilalma.	- elővezetés
	- csapaterő alkalmazása.

Megkérdezem Öntől, mit gondol, vajon miért vágtuk be ezt a kettős oszlopot tartalmazó táblázatot? Gondolkozzon rajta 10-15 percet, majd pedig saját szavaival adja meg a választ!

Igen, valóban azért, mert a jobb oldalon szerepelnek, azok az ún. kényszerítő eszközök, intézkedések, melyeket adott esetben alkalmazhat a fegyveres rendészeti szerv szolgálatilag fellépő hivatásos állományú tagja. Ugyanakkor ott vannak a baloldalon azok az állampolgári jogok melyeket, a rendészeti szervek tagjainak is maximálisan respektálni, sőt biztosítani kell még a jogszabályokkal összeütközésbe került személyek esetében is! Ezt soha ne felejtse el!

1. Általában a kényszerítő eszközökről, intézkedésekről

1.1 Általános szabályok

A fegyveres rendészeti szervek feladatai ellátásához különféle eszközök vannak rendszeresítve, melyet meghatározott szabályok szerint, bizonyos helyzetekben és módon alkalmazhatnak, sőt kötelességük alkalmazni. Magukról az ilyen eszközökről illetve alkalmazásukról törvények és rendelettel kiadott szabályzatok szólnak. A rendőrség esetében ez a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. évi tv., valamint a 62/2007. (XII.23.) számú IRM rendelettel kiadott a Rendőrség szolgálati szabályzata. A büntetés-végrehajtási szervek esetében pedig ez az 1995. évi CVIII. tv. a büntetés-végrehajtási szervezetekről, valamint a 21/1997 (VII.8) IM.-i rendelet a bv. szervek szolgálati szabályzatról.

A fegyveres rendészeti szervek hivatásos állományú tagja szolgálata jogszerű teljesítésekor köteles intézkedéseinek érvényt szerezni, ennek érdekében előzetes figyelmeztetés után, az arányosság elvének figyelembevételével kényszerítő eszközt is alkalmazhat. Ha a figyelmeztetés az intézkedés eredményességét veszélyezteti, a kényszerítő eszköz előzetes figyelmeztetés nélkül is alkalmazható. A kényszerítő eszközök alkalmazásának léteznek, ún. közös elvei, szabályai, amelyeket mindenkinek be kell tartania! Ezen három alapelv – amit már szinte jelszó szerűn hangoztatunk – a **jogszerűség, szakszerűség és az arányosság**.

Az intézkedést foganatosító a kényszerítő eszköz alkalmazása során a testi épséghez fűződő jogokat köteles tiszteletben tartani, és a testi épséget csak a legszükségesebb mértékben veszélyeztetheti.

A kényszerítő eszközök alkalmazását követően az intézkedést foganatosított előjárója vizsgálja meg annak szükségességét, jogszerűségét, az arányosság követelményének megtartását, amelynek során:

- a) meghallgatja azt, akivel szemben a kényszerítő eszközt alkalmazták, valamint az eseménynél jelenlévő személyeket,
- b) szükség esetén tisztázza az intézkedő jelentésében észlelt ellentmondásokat.

Az intézkedést foganatosított előjárója a megállapításairól részletes jelentést készít, ha a megállapítása szerint a kényszerítő eszközök alkalmazására törvényes feltételek hiányában került sor, az intézkedő ellen, eljárást kezdeményez.

A kényszerítő eszközök törvény (1994. évi XXXIV. tv. a rendőrségről, továbbiakban: **Rtv**) szerinti meghatározásának sorrendje **fokozatosság**ot is jelent, súlyosabb kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az enyhébb alkalmazása nem vezetett eredményre, vagy sikere eleve kilátástalan.

Gyakran előfordulhat, hogy az intézkedés alá vont személy ellenszegül. Mit kell **ellenszegülés** alatt érteni? A kényszerítő eszközök alkalmazása során ellenszegülésnek kell tekinteni azt a célzatos, fizikai erő kifejtéssel járó tevékenységet, amely a fegyveres rendészeti szerv hivatásos állományú tagját jogszerű intézkedésének megkezdésében, folytatásában vagy befejezésében akadályozza, így különösen, ha valaki élet, testi épség elleni fenyegetéssel vagy fizikai erőszakkal hátráltatja, vagy hogy az intézkedésre kötelezett valahová belépjen, valahol tartózkodjon, valahonnan távozzon, valakit személyes szabadságában korlátozzon, illetőleg valakivel szemben intézkedést foganatosítson.

ÖNVÉDELMI ÉS KÉNYSZERÍTŐ ESZKÖZÖK ALKALMAZÁSI TUDNIVALÓK I.

Fontos általános előírás az is, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon előzze meg:

- a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólítás, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával,
- b) figyelmeztetés, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A kényszerítő eszköz alkalmazásáról az intézkedést fogantatósnak minden esetben jelentést kell készítenie, amely tartalmazza:

- a) hol, mikor, kivel szemben, milyen kényszerítő eszközt használt, és ennek mi volt az indoka,
- b) eleget tett-e az előbb érintett meghatározott kötelezettségének, ha nem, ennek mi volt az oka,
- c) keletkezett-e sérülés, és milyen fokú, illetve keletkezett-e dologban anyagi kár,
- d) mi történt a sérülttel,
- e) ha támadás miatt történt a kényszerítő eszköz alkalmazása, mi volt a támadásra használt eszköz,
- f) a tanúk adatait,
- g) az alkalmazást lehetővé tevő törvényhelyre való hivatkozást.

Kérem, most tartson egy rövid szünetet, végezzen el néhány olyan frissítő mozgást , ami teremben is teljesíthető, közben menjen át a TANULÁSIRÁNYÍTÓ 1.2 részéhez.

1.2 Konkrétan, de csak érintőlegesen a kényszerítő eszközökről

Testi kényszer

Kényszerítő eszköz alkalmazása feltételeinek fennállása esetén testi kényszert akkor kell alkalmazni, ha az intézkedő erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán az eredményesség ezzel is elérhető.

A testi kényszer alkalmazása során az intézkedő felhasználhatja – sőt ezért tanítják neki, hogy fel is használja – az **önvédelmi fogásokat** is.

Bilincs alkalmazása

Bilincs alkalmazása különösen azzal szemben indokolt:

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedőt, annak segítőjét, illetve az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít, vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget.

Az előjáró a fogva tartott személy bilincselését a kísérés és a fogdán kívüli őrzés idejére is elrendelheti, ha szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg.

Bilincselést az erre a célra rendszeresített eszközzel kell végrehajtani. Ennek hiányában, vagy ezek meghibásodása, megrongálódása esetén más, ilyen célra megfelelő eszköz is alkalmazható, de tilos vékony fém- vagy műanyag huzalt, a jellegénél fogva sérülést okozó eszközt alkalmazni.

A bilincselés módjai:

- a) két vagy több ember kezének egymáshoz bilincselése,
- b) kezek előre, illetve hátra bilincselése,
- c) indokolt esetben lábak egymáshoz bilincselése,
- d) indokolt esetben tárgyhoz bilincselés.

Tilos a tárgyhoz bilincselést járműben történő szállítás közben alkalmazni. Tilos a bilincs olyan módon való használata, amely indokolatlanul fájdalmat, sérülést okoz vagy jellegénél fogva megalázó. A bilincselés módját az intézkedő az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy:

- a) a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet az intézkedő elleni támadásától, illetve szökéstől,
- b) láb bilincselés, illetve kéz és láb bilincselés együttes alkalmazása akkor indokolt, ha arról, akivel szemben alkalmazzák feltételezhető, hogy önmagában vagy másban kézbilincs alkalmazása esetén is kárt tud okozni, illetőleg terrorcselekmény elkövetésén tetten érték,
- c) tárgyhoz bilincselésnek akkor van helye, ha a személy önkárosításának, támadásának vagy szökésének megakadályozása, ellenszegülésének megtörése, illetve az intézkedés eredményes befejezése más módon nem biztosítható.

Nem minősül embertelen, megalázó bánásmódnak a személy fekvő helyzetben történő megbilincselése, ha arra támadása vagy erőszakos magatartása miatt került sor.

Vegyi eszköz, elektromos sokkoló eszköz, rendőrbot, kardlap, illetőleg más eszköz alkalmazása

A fegyveres rendészeti szerv hivatásos állományú tagja vegyi eszközt, elektromos sokkoló eszközt, rendőrbotot, kardlapot, illetőleg más eszközt saját elhatározásából vagy előjárója parancsára használhat. A rendőrbottal (gumibot, tonfa) egy tekintet alá esik minden más alkalmi eszköz, amelynek hatása a rendszeresített rendőrbotéval azonos.

Az intézkedő szolgálati személy az intézkedés megkezdésekor, amennyiben a körülmények megkívánják, a vegyi eszközt, elektromos sokkoló eszközt helyezze készenlétbe, a rendőrbotot, a kardot fogja kézbe, és készüljön fel támadás elhárítására, ellenszegülés megtörésére.

Az ütés lehetőleg a támadó végtagot érje, kerülni kell, hogy az ütés a fejre, derékra, gyomorra, hasra irányuljon. Ehhez az "alájátszót" a gyakorlás során védőfelszereléssel kell ellátni!

A meghatározott kényszerítő eszközöket nem szabad a támadás, ellenszegülés megszűnése, megtörése után is alkalmazni!

A könnyégzgránát tömegoszlatásra vagy zárt térben kialakult ellenállási góc felszámolására alkalmazható azzal, hogy az mindig parancsra, a helyszínen tartózkodó parancsnok által meghatározott módon akkor történhet, ha egyidejűleg gondoskodtak az intézkedők könnyégz hatása elleni védelméről.

Szolgálati kutya alkalmazása

Az erre speciálisan felkészített rendészeti szerv hivatásos állományú tagja szolgálati kutyát meghatározott feltételek esetén, az alábbi módon alkalmazhatja:

- a) pórázon vezetve, szájkosárral ellátva,
- b) póráz nélkül, szájkosárral ellátva,
- c) pórázon vezetve, szájkosár nélkül,
- d) szájkosár és póráz nélkül.

Fontos, hogy csak kiképzett, egészséges, ápolat és jó erőnlétű kutyával lehet szolgálatot ellátni.

Szolgálati kutya nyilvános helyre csak feladata ellátása céljából vihető be.

Az útzár

Közúton vagy a közforgalom számára megnyitott egyéb úton útzár csak ellenőrző-átengedő pont részeként telepíthető az útzár. Az útzárat – a forgalomkorlátozáshoz szükséges jelzéseken túl – a telepítés helyén „útzár” feliratú kiegészítő táblával ellátott „egyéb veszély” közúti közlekedési jelzőtáblával kell jelezni, közúton éjszaka megkülönböztető fényjelzését működtető jármű vagy villogó sárga fényt adó berendezés elhelyezésével is meg kell jelölni. Az ellenőrzés helyén a járművek megállításának vonalában „kötelező megállás” jelzőtáblával „Ellenőrzés, Controll” felirattal, valamint „Egyéb veszély” jelzőtáblával a veszély jellegére utaló „útzár” és a telepítés helyének távolságát jelölő kiegészítő táblával is jelezni kell az akadályt! A rendőri ellenőrzés előtt – szükség szerint – sebességkorlátozó és „Útszűkület” jelzőtáblák, a lezárt és le nem zárt úttestrészt tengelyvonalában a járművek menetvonalának kijelölésére a KRESZ-ben meghatározott terelőképek és az úttest lezárását jelző piros-fehér színű, nyíl alakban sávozott táblák is kihelyezhetők, de autópályán és autóúton e jelzések kihelyezése kötelező. Éjszaka és korlátozott látási viszonyok között az útzárat meg kell jelölni villogó sárga fényt adó lámpával, vagy ennek hiányában az útzár mellett a szolgálati gépjármű megkülönböztető fényjelzésének működtetésével.

Lőfegyverhasználat

A lőfegyver használati jog azt a szolgálati személyt illeti meg, akinek igazolványában a „fegyverviselésre és intézkedésre jogosult” felhatalmazás fel van tüntetve. A lőfegyver használati jog gyakorlása független attól, hogy az intézkedő egyenruhát vagy polgári öltözetet visel, szolgálatban van vagy azon kívül, és rendelkezik-e szolgálati lőfegyverrel.

A szolgálati személy a lőfegyverhasználat során elsősorban adott rendészeti szervnél rendszeresített lőfegyvert használhatja. Egyedi esetekben fegyverként használható más dolog is, lehet a nem rendszeresített lőfegyver és minden olyan eszköz, amely az intézkedő feladatának teljesítését elősegíti.

A lőfegyver használatot megelőző figyelmeztetést érthetően, határozottan „**a törvény nevében fegyvert használok**” szavakkal kell megtenni. A lőfegyver használat csak arra a személyre irányulhat, akivel szemben a törvényben meghatározott feltételek fennállnak.

A lőfegyverhasználat során kerülni kell az emberi élet kioltását. A lövést lehetőleg lábra, ha pedig a támadó kezében a támadásra távolról is felhasználható eszköz van, kézre kell irányítani.

A törvényben meghatározottakon túl nincs helye a lőfegyverhasználatnak, ha ezzel az államhatáron átlövést idézne elő, illetve a határukon közlekedő személlyel szemben, kivéve, ha fegyveresen vagy felfegyverkezve elkövetett támadást, avagy fegyveres ellenállást kell leküzdeni.

Ha a törvény csak a közvetlen fenyegetés vagy támadás elhárítása céljából teszi lehetővé a lőfegyver használatot, és a közvetlen fenyegetés vagy támadás bármely oknál fogva megszűnt, az ilyen jellegű jogosultság is azonnal megszűnik. A lőfegyverhasználat további alkalmazásának helye nincs, ha az a célját elérte. A lőfegyver használat során sérültet elsősegélyben kell részesíteni, gondoskodni kell orvosi ellátásáról, a közvetlen hozzátartozója értesítéséről

Személyre szándékosan leadott lövés akkor is lőfegyverhasználatnak minősül, ha az nem okozott sérülést.

Nem minősül lőfegyverhasználatnak:

- a) a figyelmeztető lövés,
- b) az állatra vagy tárgyra irányuló lövés,
- c) a nem szándékosan bekövetkezett lövés.

A témával később nagy részletességgel fognak tanulni, ezért most elégedjenek meg belőle ezekkel a legfontosabb kiemelésekkel!

Csapaterő alkalmazása

A csapaterő alkalmazása esetén a Rendőrség a személyi állomány összevonása és kötelékbe szervezése, ennek egyszemélyi parancsnoki vezetés alá helyezése, továbbá sajátos taktikai szabályok alkalmazása útján biztosítja a feladat végrehajtását, amelyet az alkotmányos jogszabályok szerint hozott döntés alapján csak az elsőszámú vezető rendelhet el.

Tömegosztatás

Ha jogszabály a tömeg felosztatását a Rendőrség számára kötelezővé teszi (gyülekezési törvény 14. §), vagy tömeg jogellenes magatartást tanúsít, a csapaterő kirendelésére jogosult rendőri vezető intézkedik a tömegosztatásra.

2. Általában az önvédelemről, közelharcról

A társadalom egyértelmű elvárása a rendészeti szervek dolgozóival szemben – így a rendőrrel is – hogy többek között az átlag állampolgárnál fittebb, magasabb, erősebb legyen. Erre azért tart igényt, mert ha szükséges a testi erejét alkalmazva is védje meg a jogkövető állampolgárokat, fékezze meg a társadalomra veszélyes elemeket, velük szemben olyan módon járjon el, hogy még nekik se okozzon felesleges sérülést, kárt. Szemben egy civil személlyel a rendészeti szerv hivatásos állományú tagjának fel kell vállalnia a testi épségére is veszélyes helyzeteket, nem foghatja "menekülésre a dolgot", avagy "nem törődöm vele" módon viszonyulni hozzá.

A rendészeti szerveknél külön is szoktuk emlegetni, de eléggé összetartoznak. Ezek az állomány fizikai-erőnléti állapota, valamint az önvédelem képességének birtoklása, állandó fejlesztése. Megfelelő fizikai-erőnléti állapot hiánya esetén nemigen beszélhetünk jó szintű önvédelemről.

A közelharc-önvédelmi kiképzés-más sportágakhoz hasonlóan-az eredeti rendeltetésén túl, a rendészeti szerveknél szükséges kompetenciák erősítését, fejlesztését is hivatott szolgálni. Ilyenek például: a monotónia,- fájdalomtűrés, önbizalom-önismeret, akaraterő-kitartás, fegyelmezettség, a veszélyhelyzet gyors felismerése, reális félelemérzet, gyors reakció és döntés képesség.

Mivel a mai fiatalok többsége érdeklődik az ilyen sport művelése iránt, lehet, hogy tud válaszolni az alábbi kérdésre; ön szerint van-e és mi a harci művészet, a küzdősportok, az önvédelem, a közelharc és a rendőri közelharc kifejezések között?

Majdnem helyesen látja ezek értelmét! A küzdősportok megnevezés alá a sportcélú technikák, gyakorlások versenyszerű alkalmazása vehető, melynek előre megállapított szabályai vannak, amit be is kell közben tartani, hisz ezekre versenybírók figyelnek.

Az önvédelem kifejezés bármilyen személy passzív, reagáló magatartására utal, amely jogi vonatkozásokkal is bír, utalva annak jogosságára. Ez esetben nincs 1., 2., 5., 10. helyezett, csak győztes és vesztes.

A rendészeti,- katonai kiképzés területén alkalmazott fogásokat, eljárásokat összefoglalóan a "közelharc" kifejezéssel szokták illetni. Ez is még elég széles palettát takar hisz a rendészeti,- rendőri közelharc ennek csupán egy része. Sőt még ez a terminus technikus is elég széles skála, hisz az egyszerű intézkedéstől egészen a terrorelhárításig bezárólag minden érthető alatta.

A közelharc - ezen belül is a rendőri közelharc- magába foglalja/foglalhatja a szabályzatok által megengedett kényszerítő eszközök jogszerű, szakszerű, hatékony alkalmazását és minden "sportszerűtlen előny" megszerzését. Ez esetben a "helyzetet mi tartjuk a kezünkben".

A harci művészet megnevezés alatt ilyen felkészültségű, idősebb, tapasztaltabb korábbi szakember által már inkább "művészet, életforma" szintjén érvényesülő erőnlét meglétét, hagyományápolást kell leginkább érteni.

Milyen negatív tényezők állhatnak elő, melyek akadályozhatják a rendészeti szervek tagjainak magas szintű önvédelem, közelharc magas szintű elsajátítását a kezdeti időszakban? Amennyiben a közelharcban járatlan személy még gyenge fizikumú is, akkor nagy valószínűséggel önbizalom hiányos is, avagy önértékelési zavarban szenved. Ha ilyen helyzet áll fenn, akkor valószínűleg a szolgálati fellépése, intézkedése során kiállása nem lesz eléggé hatásos, erélytelen, bizonytalan lesz a fellépése, a mi veszélyezteti a megkezdett intézkedés sikeres lezárását, hisz ezzel az intézkedés alá vont személy ellenállását növelheti. Ilyen szituációban két alapvető hibás kezelés állhat elő. Az egyik az, amikor az intézkedő túlzott aktivitással (agresszivitással) lép fel. Ezáltal a másik félben haragot, nagyobb ellenállást gerjeszt. A másik ennek éppen az ellenkezője, amikor nem ismeri fel a másik félben a veszélyt, könnyelműen és "elvakultan" viselkedik. Nyilvánvalóan ezek egyaránt nem felelnek meg a lehetséges szakmai elvárhatóságnak.

A témával való rendszeres foglalkozás, edzés, szisztematikus tréningek hivatottak arra, hogy ilyen a két végleten elhelyezkedő "szarvashibák" ne forduljanak elő! Ugyanis a rendszeres és szakszerű foglalkozás az önvédelemmel-mint minden más esetben-valamilyen szinten tanulható, színvonal emelhető a rendészeti területen dolgozó hivatásos állományúak jó hozzáállása, rendszere sportélete révén. Szeretnénk, ha megjegyeznék, abban az esetben, ha az intézkedő fellépése, viselkedése, eljárása szakszerű, határozott akkor az esetek közel 70 %-áig a testi erő alkalmazásán, a bilincselésen és a ruházatátvizsgáláson túl többet nemigen kell tennie a szolgálatilag fellépő hivatalos személynek.

A továbbiakban azokkal a küzdősport,- és harcművészeti elemekkel fogunk foglalkozni, a melyek a rendészeti-főleg a rendőri-szervek ilyen jellegű technikájuk lényegét, alapját jelentik.

A **közelharc technikai alapelvei** melyeket hiánytalanul be kell tartani;

- stabilitás elve (a vesztes állás lényegileg egyensúlyvesztésből eredhet)
- gyorsaság elve (akár ütésről, rúgásról van szó, annak energiája a sebesség négyzetes arányával egyenlő, azaz a súly felében járul hozzá a sikerhez az ilyen küzdelemnél)
- az erőösszpontosítás elve (nem szétforgácsolni,- hanem koncentrálni kell az erőnket)
- a merőlegesség érvényre juttatása (a hatás merőlegesen éri el a legnagyobb hatást)
- a vitális pontokra támadás (a hatás a legsebezhetőbb ponton történhet leginkább)
- kicsi találati ütőfelület megválasztása (a megnevezés külön magyarázatot nem igényel)
- kombinatív hatás (többféle, figyelemmegosztó találatok, fogások alkalmazása)
- erőteljes kilégzés (hatékonyabb a hatás, ha erőteljes kilégzéssel párosul)
- távolságtartás (mi általunk kiváltott biztonságos távolság érvényre juttatása)

– a találat utáni pozíció elve (a végén se vegyük le az ellenfélről a tekintetünket).

Itt tartson egy kis szünetet és menjen át a TANULÁSIRÁNYÍTÓ 2.1 elé részébe!

2.1 Fojtások

A félreértések elkerülése végett rögtön tisztázzuk, hogy ez a kifejezés nem azt jelenti, hogy ténylegesen megfojtanak valakit!

Előnye lehet az, hogy alkalmas a társ számára segítségadásra, valamint mert az ellenállást hatékonyan meg lehet vele törni. A fojtásoknak többféle változata lehet, ezek közül itt most csak a **karkulcsos fojtást** mutatjuk, illetve gyakoroljuk.

A jobb karukkal zárják a könyök hajlatba az intézkedés alá vont személy nyakát úgy, hogy a gégefő a könyökhajlat sarkába kerüljön és arra közvetlen nyomás ne hasson (01. ábra és 02. ábra).

A nyakat bezáró jobb kezük csuklóját zárják a bal könyökhajlatunkba. (03. és 04. ábra).

A bal kezüket a tarkó mögé támasztva zárják be a karkulcsot (05. ábra). A fojtás az alkarok megfeszítésével, préselés szerű erőhatással érvényesül, elzárja a levegő útját és a nyaki ütőerek véráramát is (06. ábra). A fogás biztonságos, minden helyzetben (öltözettől függetlenül) használható. A nyaki ütőerekre ható nyomásnak köszönhetően gyors eszméletvesztés (vagy együttműködés) várható.

Mögé kerüléssel, nyakfogással minden dulakodásban, társnak adott segítségnyújtási helyzetben kiválóan alkalmazhatják, drogos befolyásoltság alatt álló, vagy dühöngő személyek ellen is azonos hatásfokkal.

2.2 Bilincselés testi kényszerrel

A szolgálati fellépések, intézkedések során többször kerülhet sor bilincs alkalmazására.

A rendészeti közelharcban felhasználható bilincselési fogásokat két fő csoportra oszthatjuk. Oktatási szempontokat követve ezek közül a testi kényszerrel végrehajtott bilincseléseké az elsőség. Ezek az alábbiak lehetnek; bilincselés hátsó fojtásból,– lábkulcsos rögzítéssel,– és biztosítóval.

A bilincselés során tartsa be mindig az alábbiakat:

- > az intézkedés alá vont mindkét kezét minden esetben lássa
- > további szóbeli utasításokkal "instruálja" az illetőt
- > a biztosító a társat és az intézkedés alá vontat is egyaránt folyamatosan figyelje
- > a folyamatot egy hivatalos személy vigye végig!

A testhelyzet szempontjából a bilincselés történhet álló és fekvő pozícióban.

Mivel a leggyakoribb az álló testhelyzetben történő bilincselés, most ezt tanuljuk meg illetve gyakoroljuk.

Bilincselés álló testhelyzetben

Az intézkedés alá vont személyt közepes terpeszben, arccal a fal, vagy az utcán parkoló gépjármű felé kell fordíttatni. A baloldalon álló biztosító rögzítse a bal csuklót. Eközben jobb lábával az intézkedés alatt lévő személy terpeszébe belülré lépjen be. Ezzel szinte egyidejűleg a bilincselést végző is tegye belülré bal lábát és fogjon rá a másik kézre. fog. Ebben a testhelyzetben könnyen megakadályozhatjuk az ellenfél kitörési kísérletét (ha az együttműködésről ellenállásra vált), ha lábait széthúzzák és térdükkel, testükkel előrenyomják térdelő helyzetbe.

Fontos, hogy a biztosító az intézkedés alatt folyamatosan fogja bal csuklót, és figyelmesen kövesse a bilincselést végző társ tevékenységét!

A bilincselést a jobb kézen kezdjük (09. ábra). A bilincsbe zárt kezet a bilincsnél fogva hajlítsák a hát mögé, a bilincs szabad szárát nyissák ki és készítsék elő. (10. ábra).

A bal kéz csuklóját helyezték az előkészített bilincsbe, majd zárják azt. (11. ábra). Az átvizsgálást, a bilincselést végző személy kezdje el közvetlenül az összebilincselte kezek alatt. Vegye sorra azokat a helyeket, amelyeket az intézkedés alatt lévő személy még ebben a helyzetben is elérhet: deréköv külső- és belső oldala, nadrágzsebek (12. ábra).

A továbbiakról itt nem, de a következő részben bőven lesz szó és gyakorlási lehetőség!

2.3 Ruházat átvizsgálás

A bilincselés és elfogás módszere nem képzelhető el az előállításra kerülő személy helyszínen történő, tüzetes ruházat átvizsgálása nélkül. Az átvizsgálás a bilincselési technika elválaszthatatlan folytatása. Szisztematikus, tökéletes végrehajtása éppen úgy a közelharc mozgásanyagába tartozik –és gyakorlást igényel,– mint annak más elemei. Célja, hogy

- elvegyük tőle azokat a tárgyakat, amelyekkel bennünk, másokban, avagy önmagában kárt tehetnek,
- az eljárás során felhasználható bizonyítékokat magunkhoz vegyük, megsemmisítésüket megakadályozzuk,
- iratait, azonosító okmányait biztonságba helyezzük.

A ruházat átvizsgálását mindig a bilincselést végző egyedül hajtja végre. Így elkerülhető, hogy az átvizsgálásból kimaradjanak ruházatok, testrészek. Szolgálati csoport fellépése esetén a biztosítók közül segítséget adhat a vizsgálatot végzőnek valamelyik társ, például a bizonyítékok, iratok rendszerezésével, átvételével, a folyamat felvételével. A biztosítók figyelmének a bilincselés után (az átvizsgálás alatt) inkább a kifelé (az utcai forgalom és esetleges járó kelők felé) történő biztosítására kell fordulnia.

Oktatási szempontból és taktikailag is célszerű a fekvő testhelyzetben történő bilincselést a hozzá tartozó ruházat átvizsgálási eljárással együtt, egy folyamatként kezelni.

Az átvizsgálást az összebilincselte kezek által még elérhető területen kell elkezdeni! A bilincsnél megragadva a kezeket, vizsgálják át a derékövet, annak belső oldalát és a nadrágzsebeket. A háton felfelé haladva vizsgálják át a kabátot, esetleg a hajzatot, a két kart (19–20. ábra). Kimérten, tapogató mozdulatokkal keressék a felső ruházaton és a zsebekben az elrejtett veszélyes tárgyakat, dolgokat. A felületes vizsgálat, megbosszulhatja később magát.

Jobb térdükkel a jobb kart rögzítve fordítsák az oldalára az intézkedés alatt lévő személyt és az átvizsgálást a felsőtest mellső oldalán, folytatassák. A vizsgálat terjedjen ki a külső- és belső zsebekre, a több rétegű ruházat minden egyes rétegére (21. ábra). Szintén ebben a testhelyzetben érdemes a könnyen elérhető nadrágzsebeket is átvizsgálni (22. ábra). Figyelem! a lábak és a térd fölé ne hajoljanak! Az alsó végtagokat majd ülő testhelyzetben, magunkat biztosítva kutassák át.

Az egyik oldal átvizsgálása után az intézkedés alá vont személyt a feje felől kerüljék meg és fordítsák a másik oldalára, így hozzáférhetnek azokhoz a részekhez, amelyeken eddig feküdt (23. ábra). A műveletet nyilvánvalóan a másik oldalon is meg kell ismételni! (24. ábra). Ezután bal kezükkel a tarkó alá nyúlva ültessék fel az intézkedés alatt lévő személyt. Ezt szóban adott „üljön fel!” és „a lábait nyissa terpeszbe!” utasítással „dirigálják”. Esetleg közölhetik a szándékaikat a „fel fogom ültetni... segítsen kérem!” jellegű instruálással is. Mindenképpen kerüljük el intézkedésünk során a többes szám első személy alkalmazását, a „felülünk” és „terpeszbe rakjuk a lábainkat” megfogalmazásokat! Gondoljanak bele milyen pontatlan és komikus egy rendőri intézkedés során a „gyorsan hajtottunk!” vagy „tilosban parkolunk?” beszéd fordulat is. Helyette a „fel fogom ültetni”, vagy „tegye a lábát terpeszbe!” stb. nyelvi szerkezeteket válasszunk. A gyakorlás során is szóbeli utasítások kíséretében hajtsák végre az intézkedéseket!

Az intézkedés alá vont személy fejét folyamatosan előrenyomva biztosítsák, hogy oldalt-, vagy hátradőlve ne kísérletezhessen ellenállással. A háton fekvő intézkedés alá vont személy még összebilincselts kézzel is sok kellemetlenséget okozhat, hatékonyan rúgással.

A jobb kezükkel a jobb könyökét fogva húzzák oldalt a kart és bal térdel a könyökhajlatba támaszkodva, rögzítsék a testet (27. ábra). Jobb lábbal támaszkodjanak az intézkedés alá vont személy jobb lábszárára, vagy belülről lépve a lábat annak összezárásában megakadályozzák és átvizsgálják a végtagot. Ebben a testhelyzetben lehetőség nyílik rá, hogy akár a lábbelit is eltávolítsák (néhány országban ez bevett gyakorlat a szökések megakadályozására is) és átkutassák (28. ábra).

A fejen elfoglalt biztosító- előrehajlító szerepet vegye át a jobb kéz és bal kezükkel, pedig az intézkedés alá vont bal karján ismételjék meg a biztosító mozdulatot. Jobb térdel nehezedjenek a könyökhajlatba (29. ábra). Bal lábbal előrelépve, bal kézzel folytassák az átvizsgálást (30. ábra).

Az átvizsgálás befejezése után az intézkedés alatt lévő személy lábát hajlítsák be, majd segítsék fel a földről őt. Elvezetését, szállítását instabil egyensúlyi helyzetben tartva végezzük, a bilincselte kezét fogva. A vezetés iránya, az intézkedés alatt lévő személy helyzetét tekintve, oldalt-hátra mutasson!

Gondolom ezen intenzív munka után, rá fér Önre is egy kis pihenő. Mielőtt belekezd, menjen át a TANULÁSÍRÁNYÍTÓ 2.4 részéhez!

2.4 Elvezetés

Elvezetésen, vagy elvezető fogásokon a passzív ellenállás megtörésére irányuló technikákat értjük. Lényeges kihangsúlyozni, hogy ebben az esetben sem önvédelmi technika alkalmazásáról, hanem aktív, irányító (támadó) fellépésről van szó. Addig a pontig maradunk ebben az állapotba, viselkedésben, amíg az intézkedés alatt álló személy magatartása nem lépi túl a passzív ellenállás kereteit. Amennyiben ellenállása aktivitássá növekszik, ütést vagy rúgást kezdeményez, kénytelenek vagyunk önvédelmi technikával (ütéssel-rúgással kombinált fogással) védekezni, válaszolni.

Az elvezetés minden esetben valamilyen, fizikai irányítást feltételező fogással történik. Ez főként a kéz és a kar ízületei ellen irányuló feszítés, csavarás, illetőleg fojtófogás lehet. Az elvezetések során minden esetben az ízületekre ható feszítéssel tartjuk fizikai irányítás alatt az intézkedés alá vont személyt! Az irányítás együtt jár a feszítésekkel fellépő fizikai fájdalommal! A jó elvezető fogásokkal szemben támasztott követelmény az egyszerűség és a lehetőség, hogy abból bilincselő- szállító technikát fejlesszünk tovább. Az elvezető fogást követheti bilincselés és előállítás.

Csuklófeszítéses elvezető fogás

Bal kezükkel ragadják meg az intézkedés alá vont személy jobb könyökét (33. ábra), jobb kézzel fogjanak rá a kézfejre úgy, hogy ujjai az övével párhuzamosan, lefelé mutassanak (34. ábra). A könyökét magukhoz szorítva, egész testükkel sodorjuk el a karját és könyök hajlatukkal rögzítve, vigyék csuklófeszítésbe. (35. ábra) Jól látható, hogy a feszítésben lévő csukló ízületre erőteljes hajlító hatás hat. Kezükkel úgy „forgassák” át a megfogást, hogy saját csukló ízületükre eközben csak húzó (nem hajlító) erő hasson.

Az elvezetéshez célszerű az intézkedés alá vett bal vállánál megragadva hátrahúzni (37. ábra), és fejüket kissé lehajtva – egy esetleges fejelés ellen védekezve – közel vinni. Hatékony feszítés és fejelés elleni védelem lehet az a módszer is, ha bal kezükkel az intézkedés alatt lévő személy fejét tarkónál megtámasztva nyomják előre. (38. ábra).

Tisztában kell azzal lennie, hogy az elvezetésnek az előbb megtanult, gyakorolt csuklófeszítéses változata mellett létezik vállfeszítéssel, karkulcsos, könyök-, új feszítéssel történő megoldási, kivitelezési technika. Ezek közül jelen esetben először csak a **könyök feszítéses** változatot tanulják meg illetve gyakorolják be.

Elvezetés könyökfeszítéssel

ÖNVÉDELMI ÉS KÉNYSZERÍTŐ ESZKÖZÖK ALKALMAZÁSI TUDNIVALÓK I.

Jobb kezükkel az ellenfél jobb csuklójára fogva indítsanak. Bal lábbal mellé lépve, jobbra fordulva távolodjanak el az ellenfél bal kezétől, eközben ballal fejét tolják oldalra és a jobb csuklóját annak tengelye körül forgatva, csavarják maguk felé. (39. ábra) A felkart bal karukkal szorosan lezárva rögzítsék és a könyökízületet feszítsék meg. (40. ábra)

Abban az esetben, ha nem sikerül az intézkedés alá vont karját megfeszíteni, azt túl korán behajlítja (41. ábra) bal talpukon balra fordulva kerüljenek szembe vele és haladjanak az általa kifejtett erő irányába. (42. ábra)

Forgás közben jobb kezüket az intézkedés alá vont jobb kézfejére csúsztatva fokozzák a feszítés hatását és bal kezükkel jobb alkarúkra támaszkodva, segítsék elő a földre döntést (43. ábra). A talajra érkező ellenfelet térdeinkkel a fejnél és a bordáknál rögzítjük, a csuklófeszítés a rögzítő erőhatással szemben hat (44. és 45. ábra).

A csuklófeszítés segítségével a talajról az ellenfelet emeljék fel és jobb könyökét a saját jobb könyökhajlatukba zárva, a csuklófeszítést megtartva kezdhetik meg az elvezetést. Bal karukkal a fejét sodorják hátra. (46. ábra).

A bal kar sodró mozdulatát folytatva fejét fogják a bal hónaljuk alá és a tartást saját derékövünk megragadásával biztosítják, és így megtörténhet az elvezetés! (47. ábra).

A talajon fekvő ellenfél rögzítését felhasználva más módon is befejezhetik az elvezető technikát. Az intézkedés alatt lévő személy feje felett átfordulva, a karkulcsot megtartva fordítsák hasra. (48. és 49. ábra).

A fogásban szereplő bal karukat helyének, szerepének megváltoztatása nélkül az alkar rögzítésére használják! A bal kéz egészen az ellenfél válláig csússzon fel, bal vállukkal zárják az intézkedés alá vont jobb karját és jobb kezükkel a fejet hátrahúzva, állítsák fel. A jobb kézzel fogjanak úgy az arcra, az orra úgy, hogy a kisujjuk támaszkodjon az orra alá (szája elé ne lógjon egyetlen ujjuk sem), így megelőzhetik harapását.

ÖSSZEFOGLALÓ

A tananyag első részében áttekintést kaphattak a rendészeti szerveknél érvényben lévő **kényszerítő eszközeiről**, valamint jogszabályi behatároltságairól, korlátairól.

Ezek az alábbiak;

testi kényszer, bilincs használata, vegyi eszköz, elektromos sokkoló, rendőrbot, kardlap illetve más eszköz alkalmazása, szolgálati kutya és útzár alkalmazása, lőfegyver használat, fokozott ellenőrzés (ruházat,- csomag,- jármű átvizsgálás), biztonsági intézkedések alkalmazása, elfogás, előállítás, elővezetés és a csapaterő alkalmazása.

A közelharc technikai alapelvei melyeket hiánytalanul be kell tartani;

- stabilitás elve (a vesztes állás lényegileg egyensúlyvesztésből eredhet)
- gyorsaság elve (akár ütésről, rúgásról van szó, annak energiája a sebesség négyzetes arányával egyenlő, azaz a súly felében járul hozzá a sikerhez az ilyen küzdelemnél)

- az erőösszpontosítás elve (nem szétforgácsolni, – hanem koncentrálni kell az erőnket)
- a merőlegesség érvényre juttatása (a hatás merőlegesen éri el a legnagyobb hatást)
- a vitális pontokra támadás (a hatás a legsebezhetőbb ponton történhet leginkább)
- kicsi találati ütőfelület megválasztása (a megnevezés külön magyarázatot nem igényel)
- kombinatív hatás (többféle, figyelemmegosztó találatok, fogások alkalmazása)
- erőteljes kilégzés (hatékonyabb a hatás, ha erőteljes kilégzéssel párosul)
- távolságtartás (mi általunk kiváltott biztonságos távolság érvényre juttatása)
- a találat utáni pozíció elve (a végén se vegyük le az ellenfélről a tekintetünket).

A **bilincselés** során be kell mindig tartani az alábbiakat:

- > az intézkedés alá vont mindkét kezét, minden esetben lássák
- > további szóbeli utasításokkal "instruálják" az illetőt
- > a biztosító a társat és az intézkedés alá vontat is egyaránt folyamatosan figyelje
- > a folyamatot lehetőleg egy hivatalos személy vigye végig!

Elvezetésen, vagy elvezető fogásokon a passzív ellenállás megtörésére irányuló technikákat értjük.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Bevezető

Ez a tananyagelem célját, rendeltetését és jellegét tekintve kissé másabb a többi tananyagegységhez képest. Legfőképpen, azért mert jellegét tekintve ez esetben inkább a végrehajtás és annak követelményei dominálnak. Ugyanakkor itt sem mellőzhetőek bizonyos elméleti részek, szakkifejezések elsajátítása, továbbá az ide kapcsolható készségek, képességek, kompetenciák kialakítása, megerősítése az Ön aktív közreműködése révén!

Kihangsúlyozom, hogy a tananyag két főrészt érint. Az egyik a **kényszerítő eszközök**, a másik pedig az ezen belül található testi kényszerhez kapcsolható **önvédelem**.

Az önvédelem egy nagyon nagy terjedelmű, sokféle, rendszeres gyakorlást igénylő tudást feltételez. E tananyag rész időbeli keretei teljes mértékű áttekintésre nem adnak lehetőséget, ezért azt a megoldást választottuk, hogy csak a legalapvetőbb, legszükségesebb, mindnek az alapját képező fogásokat, mozdulatokat vesszük át, illetve gyakoroljuk. Az Ön vállalkozó kedvétől függhet ennek továbbvitele, kiszélesítése a későbbiek folyamán, sőt még a mesterszint elérése is adódhat e módon lehetősége.

Remélhetőleg a bevezetőben felvetett célkitűzést fogja elérni, sőt az ezen felüli kapcsolódó teendőknél is előbbre fog tudni lépni. Persze a **végső cél** az, hogy olyan szintű kompetenciákat szerezzen meg az önvédelem terén, amely nem igényel védelmi helyzetekben különösebb odafigyelést a mozzanatok realizálása során, továbbá elősegítheti jövőbeni hivatása gyakorlásának sikerét, a testület és az egyes rendészeti hivatások tekintélyének erősítését!

Ami ebben a tananyag részben van, azt mindenkinek birtokolnia kell komplexen a felkészülési szakasz végére. A szakmai szókincsből igyekeztünk csak annyit beépíteni, ami feltétlenül szükségeltetik a gyakorláshoz, a parancsok, utasítások megérthetéséhez.

Ígérjük, hogy **segíteni fogjuk** felkészülését az itt rögzített információk tartalmakkal, az ezeket kiegészítő utalásokkal, e tanulási útmutatóval, az összefoglalókkal, valamint önmaga ellenőrzésének lehetőségével. Biztosak vagyunk benne, hogy a siker nem rajtunk fog múlni, hanem az **Ön akaraterején**, képességein! Remélhetőleg Ön pedig saját magában bízik.

Az itt szereplő tananyag tartalmat leginkább egyedül és párban, kisebb-nagyobb mérvű oktatói-kiképzői beavatkozás mellett kell elsajátítani, továbbá az ide kapcsolt kompetenciafejlesztést elérnie.

Ha úgy érzi nem képes megbirkózni ezzel a viszonylag nagy területet átfogó feladattal, eleget tenni maradéktalanul az Önnel szembeni pedagógiai elvárásoknak, feltétlenül forduljon bizalommal társaihoz, tanárához a holtpontra történő sikeresebb átjutás érdekében.

Mindezeket túl egy általános jó tanács!

Az itt szereplő önvédelmi fogások esetében célszerű a mozzanatonkénti gyakorlást előtérbe helyezni.

Alapelvárás az alkalmazókészség, a helyes, szakszerű, eredményes alkalmazás!

Ehhez – ugyan úgy, mint a tanuláshoz is– a tudáson kívül szükségeltetik az **akarás** is, amit nem mi adjuk hozzá! Erről illetve ennek mellőzése veszélyéről soha ne feledkezzen meg!

Mindezek után menjen a tananyag első részéhez és kezdjen bele a SAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM feldolgozásába!

1.2-höz:

Szeretnék kihangsúlyozni, hogy ezen alpont tartalma nagyon fontos a rendészeti területen hivatásszerűen tevékenykedők körében. Tudniuk kell azt, hogy a szakmai jellegű ór,- és járőrszolgálat ellátása, valamint a szolgálati fellépések, intézkedések keretében ezzel a témarésszel már találkozhattak illetve találkozni fognak.

Itt nagyon röviden csak kettős céllal érintjük őket. Egyrészt azért, hogy elhelyezzük magát az önvédelmi-közelharc tudnivalóit a rendszerbe, másrészt pedig ismétlés, megerősítés szándéka is fennáll ez esetben.

Látni fogják azt is, hogy a testi kényszer, a bilincselés és a ruházatátvizsgálás intézkedéseit a többihez képest bővebben érintjük, Ennek az a magyarázata, hogy ezek fognak előjönni a 2. alpontban az önvédelmi-közelharc technikai elemrészeknél. Remélem jól felhangolódott a 2. alrész tartalmára vonatkozóan, ugorjon tehát neki.

Menjen vissza az INFORMÁCIÓTARTALOM ide vonatkozó részéhez és folytassa tovább a munkát!

A 2.1 elé:

Látni, tapasztalni fogja, hogy e részlelemnél csak néhány fogást, annak sem minden változatát vesszük át. Didaktikai szempontból először az egyszerűbbekkel, a gyakrabban alkalmazhatókkal kezdjük. Így is előfordulhatnak nehézségei az elsajátításban. Ezért van az, hogy a nagyon kevés, de érhető szövegrész ellenére, **képekkel** bőven **illusztrált** helyzetekkel fog találkozni. Itt **mi** úgy működünk, min a kiképzők, **Önök** pedig a kiképzésen résztvevők. Azért beszélünk többes számról, mert **innentől** mindenki **párban fog dolgozni**. Annyi szabadságot adunk először, hogy mindenki maga válassza meg a párját. Jelen esetben célszerű lenne közel azonos súlyú és magasságú társaknak alkotni egy párt. Erre kapnak 5 percet. Hajtsák végre a páros felállást, és már kezdünk is.

Menjen vissza az INFORMÁCIÓTARTALOM ide vonatkozó részéhez és folytassa tovább a munkát!

A 2.4 rész:

Oktatási szempontok ennél a tananyagrésznél, a következőkben leírtakat ajánlunk elfogadni és alkalmazni!

Az **elvezetések** tanulása, gyakorlása során – a szokásos szempontok mellett– fokozott figyelmet kell fordítani a taktikai elgondolásokra. A testközeli pozíció sok veszélyt rejt magában, az intézkedés alá vont személyek passzív ellenállása váratlanul fordulhat aktív magatartásba. A legfontosabb, hogy már a gyakorlás során felkészüljenek szándékunk, és az alkalmazott technika rugalmas átalakítására, a változó helyzethez történő gyors alkalmazkodásra. Tekintettel arra, hogy az intézkedés alá vont személy ütőtávolságába kell lépniük a legrosszabb, amit tehetnek, hogy szándékunkról lemondva elengedik az elindított fogást és visszalépnek az ütőtávolságból. Ez lehet az a pillanat, amikor a kezdeményezés az ellenfél kezébe kerül. Ennek megelőzésére minden elvezető technika esetében is lennie kell egy ún. „B” változatnak is.

Ezek előre bocsátásával kezdje meg e tananyag utolsó részének elsajátítását és gyakorlását.

BEFEJEZÉS

Itt mi nem adunk összefoglalót, inkább ezt Öntől várjuk el. **Kérem, foglalja össze vázlat formájában, hogy miről tanult ebben a tananyag egységben, valamint szóban fejtse ki milyen benyomásai születtek ennek teljesítése során!?**

Akármennyire jól is sikerült az itteni tanulási tevékenysége, soha ne feledje, hogy a megszerzett kompetenciáit folyamatosan karban kell tartani, **gyakorolni**, mert egyébként nem éri el vele a rendeltetésszerű célt. Ehhez kívánunk kitartást, erőt és egészséget!

Készüljön fel a tématerület további részletei későbbi elsajátítására, gyakorlására!

Köszönjük az eddigi együttműködést.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Milyen kényszerítő eszközöket, intézkedéseket ismer? Egyáltalán, van-e és ha igen, milyen különbség a kényszerítő eszközök és a kényszerítő intézkedések között?

2. feladat

Melyek a közelharc technikai alapelvei, lehetőleg fontossági sorrendben? (Mondhatja saját szavaival is.)

3. feladat

Mit mutat a kép? Annak is milyen mozzanatát?

Amennyiben képes rá, fűzzön hozzá szakszerű kiképzői magyarázatot!

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

4. feladat

Na és ezen a képen mit látunk? Annak is milyen mozzanatát?

Amennyiben képes rá, fűzzön hozzá szakszerű magyarázatot!

MUNKANYELVI

5. feladat

Mit látunk a képen? Milyen mozzanatot mutat be az itt látható kép?

Ha képes rá, fűzzön hozzá magyarázatot is!

MEGOLDÁSOK

1. feladat Kényszerítő intézkedések az alábbiak lehetnek;

- testi kényszer
- bilincs használata
- vegyi eszköz, elektromos sokkoló, rendőrbot, kardlap illetve más eszköz alkalmazása
- szolgálati kutya és útzár alkalmazása
- lőfegyver használat
- fokozott ellenőrzés (ruházat,- csomag,- jármű átvizsgálás)
- biztonsági intézkedések
- elfogás, előállítás
- elővezetés
- csapaterő alkalmazása.

Ebből arra is választ kaphattak, hogy van különbség a kényszerítő intézkedések és a kényszerítő eszközök között. Lényegében az utóbbiak azok, amelyek adott rendészeti szervnél rendszeresítve vannak, és ezek segítségével realizálódnak a kényszerítő intézkedések.

2. feladat A közelharc-önvédelem technikai alapelvei fontossági sorrendben az alábbiak;

- stabilitás elve
- gyorsaság elve
- az erősszpontosítás elve
- a merőlegesség érvényre juttatása
- a vitális pontokra támadás
- kicsi találati ütőfelület megválasztása
- kombinatív hatás
- erőteljes kilégzés
- távolságtartás
- a találat utáni pozíció elve.

3. feladat

A bemutatott kép "bilincselés indítását mutatja álló testhelyzetben".

A járőr két tagja vesz részt az intézkedésben. Az egyik az ő oldala felé eső csuklót rögzíti, míg a másik a ő felé esőnél teszi ugyanezt. Fontos, hogy mindketten belépjenek ellentétes lábukkal az intézkedés alá vont személy két lába közé. Ezzel megakadályozható annak kitörési kísérlete.

4. feladat

A képen a ruházatátvizsgálás látható.

Fontos, hogy már csak a megbilincselés után, annak szerves folyamányaként kell eszközölni.

Először az összibilincselte kezek általi részt, majd pedig minden zeg-zugot aprólékosan át kell vizsgálni, nehogy később történjen egy támadás az intézkedés alatt lévő személy részéről.

5. feladat

Ez a kép csuklófeszítéses elvezető fogásról szól.

Jól érzékelhető róla, hogy az intézkedés alatt álló csuklóizületére erőteljes hajlító hatás érvényesül.

Fontos, hogy ezzel szemben viszont az eljáró szolgálati személy saját csuklóizületére pedig csak húzó hatás érvényesüljön. Ehhez át kell forgatni időközben a meg fogást!

MUNKANYAG

Szeretnék köszönetet mondani Rostás Tibor 6 danos főinstruktornak, a KŐ jelenlegi kiképzés vezetőjének nagyon nagy segítőkészségéért!

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

1949. évi XX. Törvény A MK. Alkotmánya

1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről

1995. évi CVII. tv. A Büntetés-végrehajtási szervezetekről

230/2008 (IX.12) Korm.r. a Büntetés-végrehajtási szervezetekről szóló tv. végrehajtására

21/1997 (VII.8) IM.-i rendelet a Büntetés-végrehajtási szervezet Szolgálati szabályzatáról

1996. évi XLIII. törvény a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról. (Hszt.)

62/2007. (XII.23) IRM rendelet a Rendőrség szolgálati szabályzatáról

Rostás Tibor: Rendőri közelharc 2008 Budapest BM Kiadó

63/2007. (XII.23) IRM rendelet a Rendőrségnél rendszeresített kényszerítő eszközök típusairól és fajtáiról

AJÁNLOTT IRODALOM

A 15/2008.(VII.28) sz. IRM rendelettel kiadott Rendőr szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményei

A rendőr szakképesítés 016/14/2009/ OF számon kiadott Központi programjának a 0725-06 követelménymodulra vonatkozó része.

63/2007. (XII.23) IRM rendelet a Rendőrségnél rendszeresített kényszerítő eszközök típusairól és fajtáiról.

A(z) 0725-06 modul 021-es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
52 861 01 0000 00 00	Büntetés-végrehajtási felügyelő I.
52 861 02 0000 00 00	Határrendész
52 861 06 0010 52 01	Határrendészeti-rendőr
52 861 06 0010 52 02	Közrendvédelmi-rendőr

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

14 óra

MUNKANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató